

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/51/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112206931
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gizela Pavelová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2013:7112206931.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr. Gizelou Pavelovou v právnej veci starostlivosti o Q. C.Á., N.. X.X.XXXX, A. K., A. Č.. X, C..Č.. K. A. Č.. XXX, na návrh otca Ľ. C., N.. X.X.XXXX, C. A. K., W. E. Č.. XX, C..Č.. K. A. Č.. XXX, za účasti matky T. C., N.. X.X.XXXX, A. K., A. Č.. X, v konaní o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností t a k t o

rozhodol:

Návrh otca na zmenu úpravy práv a povinností k Q. C., N.. X.X.XXXX v časti zverenia dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti z a m i e t a.

Zo strany matky u r č u j e pre dieťa výživné vo výške 30,- eur mesačne od 13.3.2012 do budúcnosti, ktoré je povinná poslať dospelému synovi vždy do 20. dňa v mesiaci vopred.

D l Ź n é výživné, ktoré vzniklo jeho určením 13.3.2012 do 6.3.2013 v sume 294,04 eur súd povoľuje matke splácať spolu s bežným výživným v 20,- eurových mesačných splátkach až do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Tým mení rozsudok Okresného súdu Košice I č. 14C 172/99-18 zo dňa 2.12.1999 v časti určenia výživného pre Q. C..

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec v čase, keď Q. bol maloletý, požiadal o jeho zverenie do jeho osobnej starostlivosti a zo strany matky maloletého požadoval výživné vo výške 70,- eur. Vo svojej žiadosti uviedol, že Q. bol spolu s jeho bratom V. v konaní o rozvod manželstva zverený rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 14C/172/99-18 zo dňa 2.12.1999 do výchovy a opatery matke. Aj po rozvode manželstva s ich matkou sa však s deťmi pravidelne stretával a zaujímal sa o ich potreby. Na ich potreby prispieval aj nad rámec súdom určeným výživným. Uviedol, že Q. sa k nemu po nezhodách s matkou priťahoval v januári 2012 a chce u neho bývať a žiť aj v budúcnosti.

Požiadal zároveň o nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorého by Q. bol zverený do jeho osobnej starostlivosti a matka by na neho prispievala sumou 30,- eur mesačne.

Súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel, dieťa zveril Uznesením Okresného súdu Košice I č.k. 21P 51/2012-10 zo dňa 19.3.2012 do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky určil výživné pre dieťa vo výške 30,- eur mesačne. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18.4.2012.

Počas konania vo veci Q. dňa 4.6.2012 dovŕšil 18 rokov. Potvrdil, že žije u svojho otca a chce tam žiť aj naďalej a od matky požadoval rovnako vysoké výživné, akým jeho otec prispieva na výživu jeho brata V., ktorý žije s matkou.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, pripojeným spisom Okresného súdu Košice I č. 14C/172/99, 21P/220/2010 a ďalšími listinnými dôkazmi a zistil tento s k u t k o v ý s t a v :

Rodičia Q. boli rozvedení rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 14C/172/99- 18 zo dňa 2.12.1999 a deti boli na čas po rozvedení zverené do výchovy a opateru matky. O výživnom pre Q. bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 21P/220/2010-44 dňa 26.7.2011 a výživné bolo určené na sumu 70,- eur mesačne. Otec Q. uviedol, že keďže ich syn je už dospelý nie je potrebné mu ho zverovať, ale pretože naďalej žije u neho, bol by rád, keby súd pre neho určil výživné od kedy podal návrh na zmenu starostlivosti o dieťa, t.j. od 13.3.2012 do budúcnosti v sume 70,- eur mesačne. On prispieva takouto sumou na ich druhého syna Mateja.

Pracuje ako stavebný technik vo firme B. J. a má pracovný pomer uzavretý na dobu určitú. Z organizačných dôvodov dostal výpoveď k 1.2.2013. Firma nemá dostatok objednávok, nie je schopná vyplácať svojich pracovníkov. Jeho čistý priemerný mesačný zárobok bol v roku 2011 vo výške 650,- eur, v roku 2012 670,- eur a v posledných dvoch mesiacoch roku 2012 už zarobil len 488,69 a 526,99 eur. Pracovnú dohodu má len na dobu určitú a končí mu v posledný deň v marci. Pracuje len 2 hodiny denne a dostáva 120,- eur. Ráno len rozvezie pracovníkov na stavby a to je všetko. Je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a predpokladá, že dostane podporu v nezamestnanosti prvých šesť mesiacov vo výške asi 65 % z predchádzajúceho príjmu. Bude si však hľadať prácu vo svojom obore. Nakoľko celý život robil v stavebníctve a začína sa letné obdobie, predpokladá, že prácu si nájde a bez príjmu nezostane.

Q. otec sa druhýkrát oženil asi pred desiatimi rokmi a z tohto manželstva pochádza 7 ročný syn W.. Jeho manželka zo zdravotných dôvodov nemôže pracovať dlhšie ako 4 hodiny. Pracuje ako ekonómka, ale má vážne postihnutie zraku a preto nedokáže robiť viac ako 4 hodiny, takže jej mesačný príjem je 147,- eur. Robí vo firme P. B..T..Y.. ako sekretárka a jej čistý priemerný mesačný zárobok je 300,- eur brutto. Kvôli zdravotným problémom nemôže pracovať 8,5 hodiny. Na mladšieho syna poberá manželka rodinné prídavky. Na syna Q. otec začal poberať rodinné prídavky až od januára, doteraz ich poberala matka. Platí mesačne za internet vo výške 17,- eur a za telefón platí približne 30,- eur. Telefón používa syn V.. Ani po nariadení predbežného opatrenia matka na výživu syna ničím neprispieva.

Z výpovede Q. súd zistil, že u otca je od januára 2012 a otec zabezpečuje jeho potreby. Je študentom tretieho ročníka na B. B. so sídlom na K. L. Č. X-X M. K.. Do školy potreboval knihy v hodnote asi 30,- eur, bežné školské pomôcky a potreby v hodnote 30,- eur a bude platiť aj poplatky do triedneho fondu a ZRPŠ vo výške asi 20,- eur. Do školy chodí MHD, autobusom a za cestovné platí do 20,- eur. Má priateľku, s ňou občas navštevuje kultúrne podujatia, niekedy zájde do kina. Otec mu dáva vreckové. Mama mu momentálne peniaze nedáva. Raz od nej dostal nejaké veci na oblečenie a takisto ho obdarovala aj na Vianoce. Q. je zdravý, žiadne zdravotné problémy nemá. Nepotrebuje užívať pravidelne nejaké lieky. Nosí okuliare, tieto sa menia približne raz za rok a pol, raz za dva roky. Naposledy si kúpil rám a dal zhotoviť okuliare v hodnote približne 150,- eur. Poskladali sa mu na to obaja rodičia. Chce zostať aj v budúcnosti u otca a to aspoň do toho času, kým nebude schopný sám sa živiť a zo strany matky chce výživné. Pripojil sa v plnom rozsahu k návrhu otca a súhlasil s tým, aby mama na neho prispievala sumou 70,- eur mesačne, aby si rodičia nemuseli navzájom nič posielat'.

Z výpovede Q. matky súd zistil, že neposiela otcovi 30,- eur, ktoré mala určené súdom preto, že aj keď sa ich syn presťahoval k otcovi, vzhľadom k tomu, že ich syn študuje v Košiciach, dennodenne matku navštevoval. Niekedy to prišiel len každý druhý deň a cez víkendy nechodil. Nikdy nerobila rozdiely medzi svojimi synmi a to ani v čase, keď sa starala o oboch. Aj keď Q. odišiel k otcovi, dostal u matky jesť, osprchoval sa u nej, vyprala mu veci a podobne. Občas mu dala aj nejaké vreckové. Myslí si, že mesačne to bolo tých 30,- eur a prosila syna, aby to vysvetlil aj svojmu otcovi, že preto mu nie je schopná ešte posielat' ďalšie peniaze. Je zamestnaná vo firme U. B..T..Y.. N. S. Č.. XX ako predavačka v obchode na Q. C. M. K., kde má dohodnutú mesačnú mzdu vo výške 180,- eur brutto. K výpláte dostáva 120,80 eur po odvodoch, platby štátu sú spolu 111,95 eur. Stará sa o druhého syna V., ktorý je dvojčaťom Q. a študuje na X. N. C. L. Č.. XX vo 4. ročníku. V tomto roku bude maturovať. Za byt, v ktorom býva so synom, platí 250,- eur mesačne a preto je nútená hľadať si vo voľnom čase aj nejaké brigády. Hľadá si možnosť pracovať ako pokladnička v rôznych veľkých obchodných centrách a mesačne je takto schopná

zarobiť si ešte 280,- eur. Spolu má teda 400,- eur mesačne, ak si nejakú brigádu zabezpečí. Z toho živí syna a sama uhrádza poplatky spojené s bývaním, keďže nemá žiadneho partnera, ktorý by sa na týchto platbách podieľal spolu so ňou. Poukázala na to, že príjem otca ich detí je skoro 2x taký veľký ako jej a preto si nemyslí, že ak on dlhé roky prispieval na chlapcov len sumou 40,- eur, na V. platí 70,- eur len od minulého roku, kedy mal na takúto čiastku výživné zvýšené. Nemyslí si, že by bolo spravodlivé, aby zo svojich príjmov platila rovnako vysokú sumu. Myslí si, že toho nebude schopná.

250,- eur platí za byt, 60,- eur spláca úver, ktorý ešte pred pár rokmi zobrala, aby mohla kúpiť deťom do detskej izby základnú výbavu. Kúpila si okrem toho aj chladničku a sedáciu súprava do obývačky a tiež posteľ do spálne. Túto pôžičku bude musieť uhrádzať ešte 4 roky. Platí za mobilný telefón mesačne 40,- eur, má program nekonečné hovory v Orange, a telefón potrebuje k tomu, aby si zabezpečila brigády a príjem. Má rôzne nedoplatky za elektrickú energiu. Plyn nemá zaplatený 2 mesiace. Exekútor od nej vymáha nevyplatené účty za telefón a nemá zaplatené mesačné nájomné. Pre firmu Profitplus Slovensko a.s. dostala výzvu k úhrade sumy 536,93 eur za neuhradené faktúry za mobilné služby v T-mobile. Tieto nedoplatky spôsobila jej dospelá dcéra. Tento problém s rieši spolu s ňou. Keďže zatiaľ jej výdavky prevyšujú jej príjmy, je nútená peniaze na živobytie si požičiavať, požičiavajú jej ich jej kolegovia, známami a jej matka dôchodkyňa.

Podľa ust. § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa ust. § 77 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičí. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčia.

Podľa ust. § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinnoprávných vzťahov. Cieľom úpravy tejto otázky v zákone je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Táto má však viacero foriem - môže byť plnená osobnou starostlivosťou, poskytovaním vecných

plnení, napr. bývania alebo stravovania. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním osobnej starostlivosti, bývania a stravovania. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd.

Pre určenie výšky výživného je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Súd z toho pri určovaní výšky výživného vychádzal a prihliadal na bytové, zárobkové a majetkové pomery oboch rodičov.

Na základe vykonaného dokazovania, zisteného skutkového stavu a s prihliadnutím k uvedeným ustanoveniam zákona súd návrh na zverenie Q. do osobnej starostlivosti zamietol z dôvodu, že dieťa počas konania dovŕšilo plnoletosť a preto nie je potrebné zverovať ho do výchovy otca, pretože sa Q. tak sám rozhodol. Bolo preukázané, že žije u svojho otca od januára 2012 a otec zabezpečuje jeho základné potreby, školské pomôcky a trávenie voľného času.

Preto bolo potrebné určiť zo strany matky výživné, ktorým by prispievala na synove potreby. Keďže však jej príjem nie je stabilný a aj s príjmom z brigád je na hranici životného minima, súd ho určil len vo výške 30,- eur mesačne.

Určením výživného od 13.3.2012 do 6.3.2013 vzniklo dlžné výživné vo výške 294,04 eur, ktoré súd povolil matke vzhľadom jej majetkovým a osobným pomerom splácať spolu s bežným výživným v mesačných 20 eurových splátkach až do zaplatenia.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.